

GOOD PRACTICES

Mobiliteit

AVIRA - AUTOPIA EN PEGODE

Anouk Dechièvre

Vrienden bezoeken, een dagje naar zee, naar de dokter of kinesist gaan of simpelweg boodschappen doen is niet voor iedereen altijd even evident. Bijvoorbeeld omdat je geen eigen wagen hebt of omdat je verplaatsen moeilijk is omwille van een mobiliteitsbeperking.

Het project Avira (Autodelen Voor Iedereen met Rolstoelvriendelijke Auto's) wil daarom (zoals de naam al doet vermoeden) inzetten op het stimuleren en ondersteunen van autodeelprojecten met aangepaste, rolstoelvriendelijke wagens.

Op deze manier kan iedereen zich (ook als je geen mobiliteitsbeperking hebt) op een eenvoudige en betaalbare manier verplaatsen. Het delen van een wagen is bovendien goed voor het milieu en het zorgt voor fijne contacten in de buurt.

De vzw Oranje ondersteunt mensen met een beperking om een volwaardige plaats in te nemen in een open en ontvankelijke samenleving. Hiervoor werken ze maximaal samen met het reguliere aanbod van verenigingen, lokale middenstand, scholen,... en geven ze een volwaardige plaats aan de natuurlijke ondersteuning van familie, buurt en andere partners.

De vzw Oranje / vzw Oranje jeugdwerk / vzw Oranje meetjesland coördineert ook JEUGDWERK VOOR ALLEN (www.jeugdwerkvoorallen.be), een unieke netwerkorganisatie die over organisatiegrenzen heen streeft naar een participatie van kinderen en jongeren met een beperking en/of in maatschappelijk kwetsbare situaties, aan het jeugdwerk.

Participatie aan het vrijetijdsleven

ORANJE VZW

Bert Putman

Activeren van het brede publiek

BLUEASSIST - SBSO DE MAST

Lie Bellens

Lie Bellens is leerkracht en stagecoördinator in BuSo De Mast in Kasterlee. Ze zal vertellen hoe ze BlueAssist inzet om de vaardigheden van de scholieren te trainen.

Met BlueAssist kunnen ze een beroep doen op de medeburger en zo meer zelfstandig doen zoals naar de winkel gaan, de bus nemen, papieren ophalen in gemeentelijke diensten, iets bestellen op een terrasje...

De buurtwinkeliers, de burgers en het lokale bestuur worden door haar en BlueAssist vzw geactiveerd om die zelfstandigheid mogelijk te maken.

Lichtervelde is een kleine gemeente (8000 inwoners) met een druk verenigingsleven. En wat opvalt, in Lichtervelde vind je een inclusief leven voor iedereen terug. In de voetbalclub, op de Open Monumentendag, op de kunsthappening, in het straatbeeld, in het zwembad, op het KUBB-tornooi, in de loopclub, enz. Je kan er participeren als echte Lichterveldenaar.

Hoe dit komt?

Een samenloop van een kleine gemeente met een sterk verenigingsleven, begeleiders die erover waken dat er voldoende wordt deelgenomen aan activiteiten in het dorp, de capaciteiten van de bewoners, mensen in die organisaties, de gemeente,...

BUURTLINK brengt mensen samen die bij elkaar in de buurt wonen en elkaar als buur beter willen leren kennen. Ze komen regelmatig samen om bijvoorbeeld een koffie te drinken, een babbeltje te doen, of om samen iets te ondernemen, nieuwe mensen te leren kennen, enz. Gewoon als burens, zijn ze er voor elkaar. Ze helpen elkaar waar dat mogelijk is, met kleine zaken die toch veel kunnen betekenen in iemands leven.

BUURTLINK-groepen bestaan uit mensen die zelfstandig wonen in dezelfde buurt, en die op zoek zijn naar aansluiting met elkaar en met de buurt. Een vrijwilliger die de buurt goed kent, brengt deze burens regelmatig samen, en legt linken naar het buurtleven. Een project met vallen en opstaan...

*Joke Verlaet en
Geertui Vandelanotte*

Met het project leentuinen gaan mensen die hun tuin zelf niet bewerken, deze uitlenen aan andere inwoners die wel groene vingers hebben. Hiervoor heeft de bibliotheek van Willebroek, in samenwerking met ATD Vierde Wereld, de dienst Samenleven, de dienst Huisvesting en de compostmeesters, een databank opgericht om tuinier en eigenaar met mekaar in contact te brengen.

Momenteel zijn er drie tuinen die op die manier worden bewerkt met positief resultaat. Het effect is dat mensen terug in contact komen met de natuur/tuinieren, dat er sociaal contact ontstaat met de buurt en dat problemen zoals sluikestorten worden vermeden. Het project is ontstaan/van start gegaan in de lente van 2014 en is nog steeds groeiende.

Huize Eigen Haard vzw wil meebouwen aan een warme buurt, waar personen met een beperking ten volle deel van uitmaken. Zo wordt actief gezocht naar opportuniteiten in de eigen werking en de buurt om ontmoetingskansen te creëren tussen personen met en zonder beperking.

Zo proberen we de deelname van onze bewoners aan het sociale en culturele leven in Aarschot te verhogen in samenwerking met buurtbewoners. Daarnaast werd ook actief ingezet op een ontmoetingscafé en het organiseren van een broodronde. Deze werpen intussen hun vruchten af.

Ontwikkelingskansen start met je organisatie te 'onsluiten'...durven naar buiten komen. Als personen met beperking burgers zijn zoals iedereen dan maximaliseer je ontmoetingen tussen 'zij' en 'wij' en houd je een 'WIJ' over. Dan drop je ook je organisatie in het dorp en vergeet je dat je VAPH bent. Doe er dan nog een schepje 'sociaal ondernemen' bij ... en je behaalt 'warme' ontmoetingen !!

Een opsomming van dagelijkse voorbeelden kleuren het geheel: van winkel naar chateau superette, pétanqueveld, ontmoetingsplein, HIP terrasje, bedrijven op bezoek, vergaderingen samen met dorpsinwoners,...

Publieke ruimte is schaars en kostbaar, zeker in een drukbevolkte stad. Daarom zet Gent voluit in op multifunctioneel en gedeeld gebruik van de openbare ruimte.

We richten speelplaatsen van scholen groen in, en zetten ze na de schooluren open voor buurtbewoners. Leegstaande plekken, gebouwen of terreinen krijgen tijdelijk een nieuw leven. Moestuinen op braakliggende terreinen, expo's in garageboxen, drive-in cinema op een verlaten fabrieksterrein. Parken zijn de tuinen van de Gentenaars waar je niet alleen kan wandelen of een boek lezen, maar waar je ook kan BBQ-en, een verjaardagsfeestje organiseren of een concertje meepikken. Of het project leefstraten: een straat wordt gedurende enkele weken autovrij gemaakt, en de bewoners krijgen er de hoofdrol. We rollen letterlijk een grasmat uit in hun straat. En het mooie is: bijna al deze projecten beginnen met een wild idee, een suggestie, een initiatief van de buurtbewoners zelf.

Natuurpunt Dilbeek en vzw Klim sloegen de handen in elkaar om een mooi stukje natuur toegankelijk te maken voor rolwagengebruikers. De Thaborberg is sinds 2005 erkend als natuurgebied door de Vlaamse overheid.

Het gaat om een gebied van zowat 6 ha met een rijke afwisseling van bos, grasland, ruigte en boomgaard. Natuurpunt en Klim wilden dit prachtig stukje natuur op het grondgebied van Michielsheem beschikbaar maken voor iedereen die geniet van een mooie wandeling, of geprikkeld wordt door de natuur.

Zonnestraal vzw organiseert in 2016 voor de tweede keer een inclusieve vijfkamp. In samenwerking met gemeente Lennik, gemeente Gooik, sportdienst Gooik, atletiekclub ACP en G-sport Pajottenland zullen bedrijfsteams, samengesteld uit personen met en zonder een beperking, elkaar sportief uitdagen in vijf atletiekdisciplines.

Alles kadert in het initiatief om intensief mee te werken aan het integreren van de cliënten in het maatschappelijk gebeuren. In het kielzog van Special Olympics hoopt Zonnestraal vzw de belangstelling en de opkomst van het samen sporten te verhogen.

De Kerselaar vzw stelt zich tot doel een zorgaanbod uit te bouwen voor volwassen personen met een handicap uit de Druivenstreek. Op zoek naar een antwoord op uitdagingen zoals beschreven in het perspectiefplan 2020 van de Vlaamse Overheid, wil De Kerselaar haar beperkte middelen weloverwogen inzetten zodat zoveel mogelijk personen met een handicap een bevredigend antwoord op hun zorgvragen krijgen. Om dit doel te bereiken wordt onder meer 'community building' als hefboom gebruikt.

De kernopdracht van De Kerselaar blijft het organiseren van een niet-rechtsreeks toegankelijke (semi-)residentiële zorg. De Kerselaar beschouwt zich in haar zorgaanbod niet als de enige zorgverlener voor haar doelgroep maar als 1 van de actoren die zich bekommert om hun welzijn. Om haar doel maximaal te bereiken wil De Kerselaar faciliterend zijn voor de actoren die een volwaardige participatie van de doelgroep aan de samenleving mee kunnen mogelijk maken.

Dit vraagt ook van de professionele medewerkers van De Kerselaar nieuwe competenties. In elke medewerker van De Kerselaar moet een stukje opbouwwerker schuilen. Competenties als netwerken, coachen, ondersteunen, toeleiden, adviseren, gidsen, animeren, het motiveren tot deelname, signaleren, afstemmen, coördineren,... worden belangrijker.

Met het project 'GAS voor GES' hebben wij jongeren met gedrags- en emotionele stoornissen 1 of meerdere dagen per week stage laten lopen als groenarbeider in een maatwerkbedrijf.

Het doel was, onderzoeken wat de draagkracht is van een maatwerkbedrijf om met deze doelgroep te werken, na te gaan welke randvoorwaarden en werkingsmodaliteiten nodig zijn om dit te doen en wat de effecten waren voor de jongeren zelf.

De ervaringen en kennis die we hebben opgedaan is in een methodische beschrijving vastgelegd.

Hoe een kleinschalig dagcentrum in Dadizele probeert samen te werken met regionale bedrijven: WERKEN IN VOOR EN MET HET DORP. Het was aanvankelijk de bedoeling om buitenshuis meer (op maat) begeleid- en enclavewerk en binnenshuis meer (op maat) semi-industrieel werk te kunnen aanbieden.

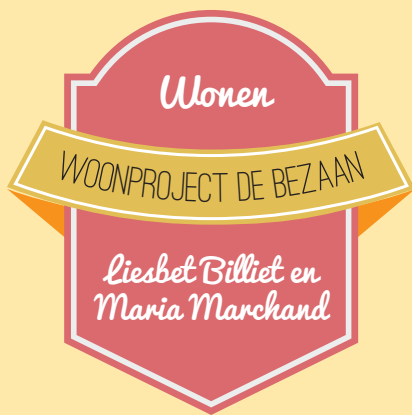
Waar aanvankelijk de focus lag op een rechtvaardige prijs-kwaliteitsverhouding, ligt momenteel de klemtoon op geven en nemen in wederzijds vertrouwen. Geleidelijk verlaagde de drempel voor bedrijfsleiders en verhoogde de wederkerigheid. Deze persoonlijke aanpak leidt tot veel goodwill en vooral heel veel verrassende nieuwe mogelijkheden voor zowel de gebruikers, de bedrijven als ons dagcentrum.

2 jaar geleden werden de eerste plannen gemaakt door een groep initiatiefnemers voor een co-housing project in Brugge. Vanuit De Kade stelden we de vraag of personen met een beperking mochten deelnemen aan dit woonproject. 4 units (studio's) van de in totaal 28 units kunnen gekocht worden door personen met een beperking die beroep doen op De Kade. Net zoals bij de andere inclusieve woonprojecten die we begeleiden, zijn we ook met dit aanbod in overleg gegaan met ouders die op zoek zijn naar een inclusieve woonomgeving. Als lid van de algemene vergadering van Stoer Huus volgen we het volledige voortraject op en helpen we onze gebruikers om deel te nemen aan dit co-housing initiatief.

Het project biedt tal van meerwaarden waaronder:

- Een inclusieve woonomgeving tussen mensen die ervoor gekozen hebben om samen met personen met een beperking een project te realiseren, dit maakt ook dat er steeds een soort permanentie is voor de personen met een beperking, waardoor de door ons te verlenen ondersteuning beperkt kan blijven
- Zowel de andere bewoners als stad Brugge vinden het een meerwaarde dat personen met een beperking deelnemen;
- Het project "Stoer Huus" situeert zich op 1 km van Spermalie, 1 van de units van De Kade;
- Het is een duurzaam project (er wordt met duurzame, ecologisch verantwoorde materialen gebouwd in een groene omgeving);
- De omgeving is tegelijk rustgevend voor onze doelgroep en toch gelegen in het centrum van Brugge;
- De mobiliteit is optimaal (openbaar vervoer is nabij)
- ...

Liesbet Billiet (coördinator coachingscentrum ithaka) en Maria Marchand (procesbegeleider De Bezaan) vertellen over een inclusief woonproject in Gistel voor 8 mensen voor wie zelfstandig wonen tot nu ondenkbaar was. De bouw is gerealiseerd zonder overheidssubsidies.

De uitbating gebeurt via het sociaal verhuurkantoor en de noodzakelijke dagelijkse ondersteuning wordt op maat uitgewerkt via het reguliere circuit, de burens en de medewerking van lokale besturen en organisaties.

Brede School Sint-Joost is officieel gestart in september 2012 met de aanstelling van een lokale coördinator Brede School die de spil vormt in de uitbouw van een lokaal netwerk. Door samen te werken met partners uit de buurt leggen we als Brede School de verbinding tussen de gemeentelijke basisschool Sint-Joost-aan-Zee en de omgeving.

Een Brede School is gericht op de brede ontwikkeling van alle kinderen en jongeren door het ondersteunen en/of creëren van een brede leer- en leefomgeving waarbinnen zij een waaiertje aan ervaringen kunnen opdoen. Kinderen en jongeren groeien immers op in een samenleving die steeds complexer wordt. In Sint-Joost-ten-Node spelen daarnaast ook maatschappelijke uitdagingen zoals meertaligheid, diversiteit, sociale ongelijkheid en armoede een rol.

Een Brede School kan alleen het verschil maken wanneer er sprake is van diversiteit, verbindingen en participatie op de drie niveaus: de ontwikkeling van de kinderen en jongeren, in de leer- en leefomgeving én binnen het netwerk :

- 1) Breed leren, waarbij het leren van competenties in onderlinge samenhang en binnen een concrete maatschappelijke context gebeurt, zowel in de vrije tijd, als tijdens de schooluren;
- 2) Verbreden van de leer- en leefomgeving door een groter, meer divers, meer toegankelijk of nieuw aanbod te voorzien;
- 3) Versterken van leer- en leefomgeving door obstakels weg te werken, mensen te ondersteunen en competentier te maken of door de fysieke omgeving te optimaliseren.

De samenwerkende partners van Brede School Sint-Joost bieden een gevarieerd aanbod voor kinderen en ouders, gericht op educatie, opvang, sport, cultuur en vrijetijdsbesteding teneinde iedereen de mogelijkheid te bieden zich optimaal te ontplooiën, met respect voor elkaar.

Als Brede School hebben wij de ouders zoveel mogelijk betrokken bij de realisatie van deze projecten. Een open communicatie zorgt uiteraard voor een betere afstemming tussen de opvoeding thuis, op school en elders.

*Rakima Sekhouri en
Lotte Veuchelen*

Armen Te Kort is een ambitieus project van enkele sociale ondernemers die de kansarmoede in Antwerpen op grote schaal effectief willen bestrijden en – uiteindelijk – overwinnen.

Bij Armen Te Kort wordt de kennis en kunde van de professionele hulpverlening verbonden en gedeeld met 'kansrijke vrijwilligers': mensen met een groot engagement en een klare kijk op hun veerkracht. Eens de vrijwilligers ver genoeg gevorderd zijn in het opleidingstraject worden ze gekoppeld aan een persoon in kansarmoede voor een tweejarig buddytraject. Deze gearrangeerde vriendschap verloopt in een kader van gelijkwaardigheid en is gericht op eigenwaarde- en sociale netwerkversterking.

Een zorgnetwerk is een lokale voorziening die een aanvullend diensten-aanbod brengt bij kwetsbare mensen. Dat gebeurt via nauwe samenwerking tussen de netwerkcoördinator, vrijwilligers en lokale actoren. De netwerkcoördinator stuurt de werking en bouwt bruggen tussen de verschillende partners. Vrijwilligers ondersteunen kwetsbare mensen. Ze merken ook eventuele verborgen noden op tijdens het uitvoeren van (verjaardags)bezoekjes of allerlei kleine (zorg)taken zoals vervoer, boodschappen, kookactiviteiten, huiswerkbegeleiding, ontmoeting, kleine klusjes zoals was ophangen,...

De vrijwilligers verwijzen, waar mogelijk, door naar de passende dienst en signaleren nieuwe niet-beantwoorde noden. Specifiek aan zorgnetwerken is ook hun laboratoriumfunctie: vanuit de signaalfunctie merken ze nieuwe noden op, waardoor aanvullende initiatieven en dienstverlening kunnen worden opgezet.

Meer informatie vind je op www.ontknoop.be.

Inclusief wonen voor mensen met een beperking is niet vanzelfsprekend, zeker niet wanneer het een ernstig of diep verstandelijke beperking betreft.

Toch wonen ongeveer 50 volwassen personen met die beperking inclusief in het centrum van respectievelijk Hamont-Achel, Lommel en Overpelt. Op verschillende manieren trachten we een verbinding te maken met de buurt en "sympathiek aanwezig te zijn" in de lokale omgeving.

